

Offprint

Studia Biblica Slovaca je recenzovaný vedecký časopis zameraný na skúmanie Svätého písma Starého a Nového zákona predovšetkým zo stránky filologickej, historickej, exegetickej a teologickej.

Ročník VII (2015), číslo 2

Vydáva Rímskokatolícka cyrilometodská bohoslovecká fakulta Univerzity Komenského v Bratislave, Kapitulská 26, 814 58 Bratislava 1, IČO 0039786510.

Vedecké kolégium/Advisor board: Reimund BIERINGER (Leuven, B) – Georg BRAULIK OSB (Wien, A) – Peter DUBOVSKÝ SJ (Roma, I) – Pavol FARKAŠ (Nitra) – Massimo GRILLI (Roma, I) – Leslie HOPPE OFM (Chicago, USA)

Šéfredaktor: Blažej ŠTRBA (Badín)
Zástupca šéfredaktora: Jozef JANČOVIČ (Bratislava)
Redaktor pre recenzie: František TRSTENSKÝ (Spišské Podhradie)
Výkonný redaktor: Martina KORYTIAKOVÁ (Roma, I)

Redakčná rada/Editorial board: Jaroslav BROŽ (Praha, CZ) – Juraj FENÍK (Košice) – Júlia Daniela ISKROVÁ OP (Ružomberok) – Róbert JÁGER (Košice) – Peter JUHÁS (Wien, A) – Branislav KLUSKA (Ružomberok) – Róbert LAPKO (Košice) – Libor MAREK (Detroit, USA) – Jaroslav RINDOŠ (Bratislava) – Milan SOVA (Bratislava) – Jozef TIŇO (Bratislava) – Gabriela Ivana VLKOVÁ OP (Olomouc, CZ)

Za lektorovanie všetkých článkov zodpovedá redakčná rada.

Jazyková úprava: Dušan Rončák
Obálka: Martin Mičko

Na príprave publikácie sa podieľali aj Lionel Goh, Dagmar Kráľová FMA a Lucilla Tongeľová SDR.

Príspevky v slovenčine, češtine a v angličtine (od zahraničných autorov) alebo knihy na recenziu prosíme poslať na adresu redakcie *Studia Biblica Slovaca*, Banská 28, 976 32 Badín (Slovakia), redakcia@biblica.sk.

Príspevky sa požadujú v elektronickej podobe, podľa možnosti v textovom editore Microsoft Word. Ak sú používané iné fonty písma pre hebrejčinu a gréčtinu ako v programe BibleWorks, tak upresniť aké, prípadne preposlať používaný font spolu s príspevkom. Príspevok typu štúdia, poznámka alebo reflexia musí byť doplnený abstraktom a jeho anglickou verziou, anglickým názvom príspevku, max. piatimi kľúčovými slovami v slovenčine/češtine a angličtine, zoznamom bibliografie a kontaktom na autora príspevku. Nevyžiadané rukopisy sa nevracajú. Redakcia si vyhradzuje právo upraviť titulok a vykonať potrebnú jazykovú a štylistickú úpravu prijatých príspevkov. Upresňujúce podmienky pre prispievateľov sú dostupné www.biblica.sk.

Články časopisu sú abstrahované v troch svetových periodikách: *Old Testament Abstracts* ISSN 0364-8591, *New Testament Abstracts* ISSN 0028-6877 a *Elenchus of Biblica*.

S povolením Arcibiskupského úradu v Bratislave zo dňa 3. júna 2014

Prot. N. 2229/2014

Studia Biblica Slovaca

Printed in Slovakia, 12/2015.

Vychádza dvakrát do roka.

Cena: 6 €

ISSN 1338-0141

EV 3744/09

ekvivalencie pri preklade NZ – Juraj Feník; Niektoré problémy starovekých prekladov Biblie – Peter Juhás; Náčrt princípov pre prekladanie Biblie – Róbert Lapko).

Už tradičnou bola organizácia letných jazykových kurzov. Štvrtý ročník LŠJB (spolu už takmer 50 absolventov zo Slovenska a zahraničia) sa konal v spolupráci s Centrom spirituality Východ-Západ Michala Lacka (Košice) Teologickej fakulty Trnavskej univerzity v Trnave a pozostával z kurzov gréčtiny a hebrejčiny pre začiatočníkov (v slovenskom a anglickom jazyku). Medzi absolventov tohto ročníka patria predovšetkým laici, seminaristi a kňazi Košickej arcidiecézy a Prešovskej archieparchie a vyučujúci Prešovskej univerzity.

Ponuka jazykových kurzov bude v lete 2016 rozšírená o úvod do sýrčiny a akkadčiny a o staroslovienský jazyk. Rovnako sa predpokladá pokračovanie v organizácii odborných seminárov na biblické témy. O programe LŠJB pre leto 2016 budeme v najbližších mesiacoch informovať.

*Juraj Feník
Teologická fakulta v Košiciach
Hlavná 89
041 21 Košice*

Stretnutie Katolíckej biblickej asociácie

V dňoch 1. – 4. augusta 2015 sa v americkom meste New Orleans uskutočnilo 78. medzinárodné stretnutie Katolíckej biblickej asociácie Ameriky. Medzi približne 400 účastníkmi s prevahou z USA boli i slovenskí biblisti Peter Dubovský SJ, Juraj Feník, Jozef Jančovič, Libor Marek, Milan Sova a Blažej Štrba. Počas štyroch pracovných dní sa sledoval zaužívaný formát a striedali sa rozličné typy stretnutí: plenárne prednášky, panelové diskusie, práca v skupinách a referáty o výskume.

Plenárne prednášky ponúkli systematicky spracované témy s najväčšou relevanciou pre aktuálne problémy Cirkvi a súčasnej spoločnosti. Do popredia pritom vystúpil najmä faktor adresátov a čitateľov textu, vďaka ktorým sa Sväté písmo nedá chápať iba ako zoznam autoritatívnych výrokov. Až interakciou s adresátmi sa odhaľuje potenciál Písma pri formovaní a premene ľudských životov.

Pri panelových diskusiách boli predstavené základné tézy zo strany významných odborníkov v konkrétnej oblasti, čím sa stimulovala výmena názorov. Účastníci takto mali dobrú príležitosť oboznámiť sa s najnovšími trendmi a výskumom v oblastiach, ktoré prechádzajú veľkými premenami.

Práca v skupinách umožnila do hĺbky sa venovať vybraným témam a otázkam, ktoré boli vopred rozpracované. Výhodou tohto formátu je tematická kontinuita a hlboký záber, nakoľko sa dané skupiny stretávajú každoročne a dlhodobo sa venujú istej oblasti.

V referátoch o výskume bol poskytnutý priestor jednotlivcom, ktorí mohli informovať o svojej práci a konfrontovať sa s prítomnými odborníkmi z daných oblastí.

Veľkým prínosom stretnutí a práce Katolíckej biblickej asociácie je služba Cirkvi a Magistériu pri snahe lepšie pochopiť a nasledovať Božie slovo. V tomto smere treba spomenúť najmä dve významné prednášky.

Pri príležitosti blížiaceho sa 50. výročia schválenia dogmatickej konštitúcie *Dei Verbum* (18. novembra 1965) prezentoval Ronald D. Witherup, P.S.S., zo Seminára sv. Sulpicia v Paríži výsledky svojho výskumu o význame *Dei Verbum* pri čítaní Svätého písma, hodnotenie tohto dokumentu a jeho prínos pre súčasnú exegetickú prácu. Podľa jeho názoru je *Dei Verbum* najvýznamnejší dokument Druhého vatikánskeho koncilu a je potrebné ešte mnoho práce, aby súčasná Cirkev naplno reflektovala učenie tohto dokumentu a aplikovala jeho závery.

Druhý významný príspevok do súčasnej teologicko-pastoračnej diskusie v Cirkvi ponúkol Francis Moloney SDB zo Saleziánskeho teologického kolégia v Austrálii. Jeho analýza biblických textov, zaoberajúcich sa rozvodom a uzatvorením nového manželstva, bola odpoveďou na výzvu pápeža Františka, ktorý požiadal biblistov, aby ponúkli dôslednejší pohľad na relevantné biblické texty, a tak pomohli Cirkvi byť vernou Božiemu zjaveniu a sprostredkovať ho ľuďom. Vo svojej prednáške vychádzal z nauky *Dei Verbum* a poukázal na viaceré štádiá vývinu posvätnéj Tradície, ktoré sú zachytené v biblických textoch. Či už autori synoptických evanjelií, ako aj Pavol vo svojich formuláciách o manželstve reflektovali situáciu svojich adresátov a ponúkli riešenia, ktoré zohľadňovali ich životné okolnosti. Ideál manželstva, ktorý nie všetci dokážu pochopiť a žiť, je predstavený ako neustála výzva a pozvanie. Posvätní autori pod vplyvom inšpirácie hľadali spôsoby, ako sa k tomuto ideálu môžu priblížiť i ľudia vo svojej nedokonalosti.

Každoročná konferencia Katolíckej biblickej asociácie umožňuje stretnutia biblistov, výmenu myšlienok, oboznámenie sa s trendmi biblického výskumu a prehĺbenie osobných vzťahov. Dúfajme, že i budúročné stretnutie v Santa Clara (Kalifornia) nebude výnimkou.

*Libor Marek
Ss. Cyril and Methodius Parish
41233 Ryan Road
Sterling Heights, MI
48314 USA*

Contents

Treaties

Jeremy CORLEY

Tripartite Creation in Sirach 16:26–17:4 155-184

Blažej ŠTRBA

Boundless is God's Forgiveness? The Hebrew root *slh* and its
Greek Translations as an Essential Element of the Old
Testament Theology of Forgiveness 185-219

Juraj FENÍK

Temporarily Barren: Elizabeth and the Transformation of
Women in Luke's Gospel 220-247

Ladislav TICHÝ

"Be Merciful" (Luke 6:36) in the Context of the New Testament 248-264

Dagmar KRÁĚOVÁ

"For His Mercy is Everlasting". An Outline of the Correlation
Between Integrity and Mercy in Selected Biblical Characters
and Its Clarification From the Psychological Point of View
..... 265-282

Abstracts and Reviews 283-306

Communications and references 307-310

Obsah

Štúdie

<i>Jeremy CORLEY</i> Tripartite Creation in Sirach 16:26–17:4	155-184
<i>Blažej ŠTRBA</i> Bezhraničné Božie odpustenie? Hebrejský koreň <i>slh</i> a jeho grécke preklady ako základný prvok teológie Starého zákona o odpustení	185-219
<i>Juraj FENÍK</i> Dočasne neplodná: Alžbeta a premena žien v Lukášovom evanjeliu	220-247
<i>Ladislav TICHÝ</i> “Bud’te milosrdní” (Lk 6,36) v kontextu Nového zákona	248-264
<i>Dagmar KRÁĽOVÁ</i> “Lebo jeho milosrdenstvo je večné”. Náčrt korelácie integrity a milosrdenstva u vybraných biblických postáv a jej osvetlenie z psychologického hľadiska	265-282
Abstrakty a recenzie	283-306
Správy a oznamy	307-310